

PROGRAMA CURRICULARĂ A DISCIPLINEI
TEORIA ȘI METODOLOGIA CURRICULUMULUI

Conf.univ.dr. Viorel Ionel
Lector univ. dr. Claudiu Bunăiașu

I. Principii de concepere:

Disciplina *Teoria și metodologia curriculumului* face parte din pachetul disciplinelor fundamentale din planul de învățământ pentru specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar.

Curriculumul disciplinei este structurat pe două dimensiuni: cea teoretică și cea practică.

Dimensiunea teoretică vizează formarea culturii curriculare a viitorilor profesori pentru învățământul primar și preșcolar, prin înțelegerea, explicarea, interpretarea și valorizarea paradigmatelor, teoriilor, conceptelor, modelelor și perspectivelor de analiză curriculară.

Perspectiva dimensiunii practice a curriculumului este fundamentată de următoarele opțiuni strategice:

- *dobândirea* de către studenți a unor competențe și abilități specifice de integrare și utilizare în practica școlară a unor demersuri de adaptare, reconstruire, proiectare, implementare și evaluare a curriculumului școlar, prin care să asigure optimizarea și personalizarea procesului de instruire, tratarea diferențiată și personalizată a elevilor;

- *integrarea*, în propriul sistem al valorilor profesionale, a unor atitudini de receptivitate și valorizare față de evoluțiile în plan curricular, dezvoltând strategii de managementul schimbării în acest domeniu.

Programa se adresează studenților din anul I, ciclul de licență, de la Facultatea de Litere, specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar.

II. Situația disciplinei în planul de învățământ:

Anul de studiu	Semestrul	Activități didactice		Forma de evaluare
		Curs	Seminar	
I	I	2 ore Total - 28 ore	1oră Total - 14 ore	Examen scris Lucrări aplicative

III. Obiective/competențe specifice:

III.1. Competențe de înțelegere, explicare și interpretare

III.1.1. Analiza, interpretarea și evaluarea principalelor evoluții, orientări, perspective de analiză a curriculumului școlar.

III.1.2. Analiza critică a direcțiilor reprezentative de evoluție din domeniul politicilor și practicilor curriculare în învățământul preuniversitar: paradigme, strategii, perspective.

III.2. Competențe acțional- metodologice

III.2.1. Dezvoltarea abilității de a analiza critic documentele curriculare principale și auxiliare, în baza cărora se desfășoară procesul instructiv-educativ.

III.2.2. Dezvoltarea capacităților de a construi produse curriculare proprii (programe curriculare pentru disciplinele opționale, proiecte pe unitățile de învățare, proiecte de lecții, de activități extracurriculare.), care să transpună orientările (post) moderne ale curriculumului.

III.2.3. Dezvoltarea capacităților de elaborare a strategiilor de eficientizare a implementării produselor curriculare.

III.2.4. Dezvoltarea capacităților de elaborare și aplicare a modalităților, procedurilor adecvate de monitorizare, evaluare multilaterală a curriculumului oficial și a celui la decizia școlii (proiect, rezultate, proces).

III.3. Atitudini profesionale

III.3.1. Integrarea principiilor, conceptelor, metodologiei și instrumentelor proprii *Teoriei curriculumului* în sistemul valorilor profesionale ale studenților.

III.3.2. Adoptarea unei atitudini profesionale de receptivitate la inovațiile din domeniul curricular.

III.3.3. Aplicarea consecventă a principiilor deontologice în construcția și aplicarea curriculumului școlar, în toate ipostazele sale.

III. Strategii de instruire:

III.1. Metode de instruire:

- **metode clasice de instruire, reevaluate din perspectiva curriculumului centrat pe student** : conversația euristică, dezbaterile, problematizarea, exercițiul, studiul de caz, jocul de rol, elaborarea de proiecte de cercetare, învățarea prin cercetare.

- **metode de interacțiune educațională**: brainstormingul, sinectica, tehnica Phillips 6.6., metoda mozaicului, tehnica acvariului.

III.2. Mijloace de învățământ: laptop, videoproiector, fișe cu sarcini de lucru.

III.3. Forme de organizare a activității: activități frontale, activități în grupuri mici, activități independent-individuale.

IV. Conținuturi:

Nr. crt.	Unitate de conținut	Subteme	Nr. ore
1.	Abordări conceptuale în analiza curriculumului educațional	1.1. Etimologia termenului de curriculum 1.2. Fundamentele curriculumului educațional 1.3. Repere istorice ale evoluției conceptului de curriculum 1.4. Paradigme și teorii ale curriculumului educațional. 1.5. Modele de analiză conceptuală. Abordarea multidimensională a curriculumului 1.6. Concepte corelative ale curriculumului: medii curriculare, cicluri curriculare, arii curriculare. 1.7. Tipuri de curriculum. Curriculum național și curriculum la decizia școlii	8c+4s
2.	Perspectiva structurală de analiză a curriculumului educațional	2.1. Finalitățile procesului educațional 2.1.1. Categori de finalități educaționale 2.1.2. Modalități de determinare și derivare a obiectivelor educaționale 2.1.3. Taxonomia obiectivelor educaționale 2.1.4. Operaționalizarea obiectivelor educaționale 2.2. Conținuturile curriculare 2.2.1. Repere conceptuale 2.2.2. Surse și criterii de selecție a conținuturilor învățământului 2.2.3. Transpoziția didactică a conținuturilor 2.2.4. Modalități de organizare a conținuturilor. 2.2.5. Inovații în structurarea/organizarea conținuturilor: structurile curriculare integrate; organizarea modulară. 2.3. Rolul altor componente ale curriculumului: strategii de instruire, timpul de instruire, strategii de evaluare.	8c+4s
3.	Perspectiva procesuală de analiză a curriculumului educațional	3.1. Proiectarea curriculumului 3.1.1. Delimitări conceptuale 3.1.2. Principii și norme ale proiectării curriculumului 3.1.3. Modele de proiectare a curriculumului 3.2. Implementarea curriculumului	4c+2s

		3.2.1. Delimitări conceptuale 3.2.2. Factori, condiții ale implementării curriculumului 3.2.3. Strategii de eficientizare a implementării curriculumului 3.3. Evaluarea curriculumului 3.3.1. Delimitări conceptuale 3.3.2. Orientări și tendințe în evaluarea curriculumului educațional 3.3.3. Niveluri, ipostaze și criterii de evaluare a curriculumului	
4.	Perspectiva produselor curriculare	4.1 Produse curriculare principale: planul de învățământ, programele curriculare, manualele alternative. Elemente structurale, criterii de elaborare și evaluare 4.2. Produse curriculare auxiliare 4.3. Competențe și atribuții ale profesorului în evaluarea, selecția și elaborarea de documente curriculare	4c+2s
5.	Proiectarea și managementul curriculumului educațional	5.1. Proiectarea și managementul curriculumului – perspective de abordare, delimitări conceptuale 5.2. Modele metodologice ale proiectării și managementului curriculumului la nivelul organizației școlare 5.3. Competențe și atribuții ale profesorului în domeniul proiectării și managementului curriculumului.	4c+2s

VI. Evaluarea realizării obiectivelor:

Conform concepției curriculare și a obiectivelor disciplinei *Teoria și metodologia curriculumului*, criteriile de evaluare se vor referi, preponderent, la aspectele formative: capacitățile cognitive, competențele profesionale, cunoștințele procedurale, metacunoștințele.

Evaluarea continuă, preponderentă în activitățile aplicative, va fi inclusă în evaluarea sumativă, rezultând o evaluare cumulativă care verifică nivelul metacogniției, experiențele metodologice și atitudinile profesionale ale viitorilor profesori pentru învățământul primar și preșcolar.

Examenul final va consta din:

- **lucrarea scrisă finală**, conform obiectivelor și tematicii programei disciplinei (7 puncte);
- **două lucrări aplicative** elaborate în timpul semestrului:
 - a) **rezolvarea unei sarcini tematice, la alegere**, din următoarele materiale: programa disciplinei; suportul de curs; lucrarea *Pregătirea pedagogică a studenților. Sarcini și instrumente de învățare independentă, constructivistă*, cap.4, coord. E. Joița. 2006. Craiova: Editura Universitaria;
 - b) **un eseu bazat** pe problematica teoretico-metodologică a curriculumului educațional (1,50 puncte).

VII. Bibliografie:

- Bennet, B.(2007). *Curriculum la decizia școlii*.București: Atelier didactic
- Bunăiașu, C.M. (2011). *Proiectarea și managementul curriculumului la nivelul organizației școlare*. București: Editura Universitară.
- Bunăiașu, C.M. (2011). *Teoria și metodologia curriculumului*. Craiova: Editura Universitaria
- Cristea, S. (1998). *Dicționar de termeni pedagogici*. București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
- Cristea, S. (2006). *Curriculum pedagogic* . București: Editura Didactică și Pedagogică
- Cucoș, C. (2002). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
- Crișan, A. (1998). *Proiectarea curriculum-ului de bază – Ghid metodologic*. București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
- Ionel, V. (2002). *Pedagogia situațiilor educative*. Iași: Editura Polirom
- Joița, E. (2003). *Pedagogie – Educație și curriculum*. Craiova: Editura Universitaria
- Joița, E. (coord.). (2006). *Pregătirea pedagogică a studenților. Sarcini și instrumente de învățare independentă, constructivistă*. Craiova: Editura Universitaria
- Joița, E. (coord.). (2007). *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv – constructivistă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Maciuc, I.(2006). *Pedagogie. Repere introductive*. Craiova: Editura Sitech.
- Maciuc, I. (2007). *Clasic și modern în pedagogia actuală. Tratat*. Craiova: Editura Sitech.
- McNeil, J. (1996). *Curriculum. A Comprehensive introduction*. Los Angeles: Harper Collins Publisher.
- Negreț-Dobridor, I. (2007). *Teoria generală a curriculumului educațional*. Iași: Editura Polirom.
- Niculescu, R.M. (2010). *Curriculum între continuitate și provocare*. Brașov: Editura Universității Transilvania
- Potolea, D. (1983). Interdisciplinaritatea conținutului învățământului; o tipologie și câteva implicații. În *Revista de pedagogie*, 8.
- Potolea, D. (1988).Teoria și metodologia obiectivelor educaționale. *Curs de pedagogie*. București: Tipografia Universității din București.
- Potolea, D. (2002). Conceptualizarea curriculum-ului. O abordare multidimensională. *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. (coord. E. Păun și D. Potolea). Iași: Editura Polirom.
- Potolea, D., Manolescu, M. (2005). *Teoria și metodologia curriculumului*. M.Ed.C.: Proiectul pentru Învățământul rural.

- Stanciu, M. (1999). *Reforma conținuturilor învățământului*. Iași: Editura Polirom.
- Ungureanu, D. (1999). *Educație și curriculum*. Timișoara: Editura Eurostampa.
- *** Curriculum 2005 and Outcome-Based Education. În: <http://www.juta.co.za/academic/schools/Copy/obe.htm>.
- *** *Curriculum național pentru învățământul obligatoriu. Cadru de referință*. (1998). M.E.N., Consiliul Național pentru Curriculum. București: Editura Corint.
- *** (2001). *Managementul proiectului – ghid pentru formatori și cadre didactice* (2001). M.E.C.: Consiliul Național pentru pregătirea profesorilor.
- *** Obiective strategice europene în domeniul educației și formării profesionale. În : <http://www.edu.ro/index.php/articles/3587>.
- *** Site-ul Comisiei Naționale pentru Curriculum și Evaluare: www.curriculum.edu.ro